

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasilo Udruženja Jugosl. Učiteljstva - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtak. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2-50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Odločba o draginjskih dokladah civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev.*

Ker redni zakonski prejemki uradništva, daši so z novim zakonom zvišani, zaradi obstoječe velike draginje ne zadoščajo, dokler se ne sklene nov zakon o draginjskih dokladah, skladno s členom 46. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923., je sprejel ministrski svet nastopni predpis o draginjskih dokladah:

Člen 1. Aktivni civilni državni uslužbenec dobivajo poleg rednih prejemkov, določenih z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923., še draginjske doklade po odredbah te odločbe ministrskega sveta.

Draginjske doklade so te-le: osebne in rodbinske doklade.

Člen 2. Glede na osebne doklade se dele službeni kraji na tri krajevne draginjske razrede, in sicer:

II. razred: v Sloveniji in Dalmaciji: vsa mesta in vsi kraji, kjer so sedeži sreskih oblastev.

III. razred: vsi ostali kraji v kraljevini, ki ne spadajo ne v I., ne v II. krajevni draginjski razred.

Člen 3. Uradnikom I., II. in III. kategorije se odredijo nastopne osebne draginjske doklade v mesečnih zneskih, in sicer:

uradnikom 1. skupine II. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1300,
II. „ „ „ „ 1100,
III. „ „ „ „ 1000,

uradnikom 2. skupine II. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1200,
II. „ „ „ „ 1000,
III. „ „ „ „ 900,

uradnikom 3., 4. in 5. skupine II. kategorije in 1. skupine III. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1100,
II. „ „ „ „ 900,
III. „ „ „ „ 800,

uradnikom 2., 3. in 4. skupine III. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1000,
II. „ „ „ „ 800,
III. „ „ „ „ 750.

Člen 8. Rodbinske draginjske doklade so, ne glede na krajevni draginjski razred, za vse državne uslužbenice enake ter se odredijo z nastopnimi mesečnimi zneski:

a) kot doklada za zakonsko ženo po 150 Din in

b) za vsakega otroka, v zakonitem zakonu rojenega ali pozakonjenega, po 150 Din na mesec skupaj, v katerega se

* Razglašena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 90, izdanih dne 19ega aprila 1924. (Prilog XX. — 1924.) — Uradni list pod št. 38, z dne 30. aprila 1924. (Uredbo prinašamo šele danes, ker nam radi prostornih težko ni bilo mogoče prej storiti. — Ured.)

šteje tudi doklada za otroke, določena v členu 41. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923.

Člen 9. Rodbinska doklada za ženo ne pristoji:

1. če je žena aktivna državna uslužbenka ali upokojenka;

2. če ima žena toliko rednih dohodkov bodisi iz premične ali nepremične imovine, bodisi iz osebnega dela kakršnekoli vrste, da znašajo ti dohodki na mesec 200 Din ali več;

3. če sta zakonca narazen, ne glede na to, ali je pravda o ločitvi zakona uvedena ali ne.

Člen 10. Razlika med draginjsko doklado za otroke, določeno z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, do skupnega zneska 150 Din na mesec ne pristoji:

1. za otroka po dovršenem 16. letu;

2. za otroka, ki vstopi v javno ali privatno službo z dohodki v denarju ali v naravi, če znašajo ti njegovi dohodki na mesec 200 Din ali več;

3. za otroka, ki se oskrbuje brezplačno v javnem civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu na brezplačnem mestu, če znaša ali presega vrednost tega vzdrževanja na mesec 200 Din;

4. za otroka, ki ima šolsko ali naučno stipendijo, užitek iz kakršnegakoli fonda, podporo ali ustanovo na mesec 200 Din ali več;

5. za otroka, ki vstopi v trgovino, v obrt ali v podjetje kot učenec ali vajenec, pa ga vzdržuje delodajalec brez nagrade;

6. za otroka, ki se omoži ali oženi;

7. za otroka, ki ima lastno premično ali nepremično imovino, katere dohodki znašajo na mesec 200 Din ali več.

Izjemoma se priznava pravica do te razlike rodbinske doklade za otroka tudi po dovršenem 16. letu:

a) za hčer, če gospodinja očetu, ki je vdovec;

b) če je otrok duševno ali telesno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

c) če otrok redno nadaljuje šolanje — ne da bi prekinjal potrebno kontinuiteto v šolanju — v državi ali v inozemstvu, in sicer za čas šolanja, toda najdalje do dovršenega 23. življenjskega leta.

Tudi za primere pod točkami a), b) in c) veljajo omejitve točk 1. do 7. tega člena.

Nesposobnost za delo ali pridobivanje se dokazuje z izpričevalom državnega zdravnika ali pa občinskega zdravnika, v krajih, kjer državnega zdravnika ni; obiskovanje šole se dokazuje z izpričevalom šolskega oblastva.

Če sta oče in mati državna uslužbenca, pristoji razlika te doklade za otroke, onemu uslužbencu, ki mu pristoji tudi zakonska doklada za otroke.

Žena - državna uslužbenka, katere mož ni državni uslužbenec ali upokojenec,

vobče nima pravice do doklade za otroke, razen če dokaže, da je njen mož siromašnega stanja ali nesposoben za pridobivanje. Če žena ni državna uslužbenka in živi ločeno od moža, ki je v aktivni službi, otroci pa se pri njej vzdržujejo, se daje ta razlika doklad za otroke do 150 Din na mesec njej.

Člen 11. Če sta mož in žena aktivna državna uslužbenca v istem kraju, ne moreta oba prejemati popolne osebne draginjske doklade. Ena doklada se zniža na polovico. Če dokladi nista enaki, se zniža manjša. V enem in v drugem primeru obdrži mož izjemoma pravico do rodbinske doklade za ženo, če ni ovir, ki po novem zakonu sploh izključujejo pravico do prejemanja te doklade za ženo. V tem primeru se ne upoštevajo prejemki, ki jih dobiva žena od države kot državna uslužbenka.

Člen 14. Vsem državnim uslužbencem, ki so na bolovanju, pristojne njih osebne in rodbinske draginjske doklade za leto dni.

To velja tudi za one stalne uslužbenice, ki se postavijo na razpoložanje, ker se je ukinilo zvanje, ki ga imajo, ali ukinil urad, pri katerem službujejo, in sicer za čas, za katerega jim tudi pristojne zakonski prejemki.

Člen 16. Brezplačno zdravljenje državnih uslužbencev v državnih bolnicah ne vpliva na pravico, prejemati osebne in rodbinske draginjske doklade.

Člen 18. Uslužbenec na dopustu po privatnem poslu, daljšem od 14 dni v enem koledarskem letu, nima pravice, prejemati ne osebne draginjske doklade ne rodbinske doklade za ženo in tudi ne razlike doklade za otroke do 150 Din na mesec.

Člen 21. Državnim uslužbencem, kaznovanim po disciplinskih predpisih bodisi z administrativno kaznijo za nerednost (disciplinski prestopki), bodisi z disciplinsko kaznijo (disciplinski pregreški), se zniža mesečna osebna draginjska doklada z istim odstotkom in za isti čas kakor redni zakonski prejemki, in sicer v korist državne blagajne. Rodbinske draginjske doklade ostanejo tudi v tem primeru popolne.

Člen 22. Novopostavljenemu državnemu uslužbencu teko osebne in rodbinske draginjske doklade po tej odločbi ministrskega sveta od dne, ko odide na službo, ali pa od dne, ko stopi v službo, če je postal novopostavljeni uslužbenec državni uslužbenec v dotedanjem svojem stalnem bivališču.

Premeščencu ali povišanemu državnemu uslužbencu teče, ako in kolikor bi vplivala ta premešitev ali povišba na velikost dotedanje osebne draginjske doklade dotičnega uslužbenca, nova osebna draginjska doklada od prvega dne prihodnjega meseca po mesecu, v katerem je bil premeščen uslužbenec razrešen dotedanje službe, ali pa je povišan dobil povišbo.

Člen 23. Ker so draginjske doklade po tej odločbi ministrskega sveta odre-

jene v mesečnih zneskih in se izplačujejo začetkom vsakega meseca, se izpremembe tekom meseca ne jemljejo v poštev, ampak vedno je odločilno stanje vsakega prvega dne v mesecu, pri novopostavljenih uslužbencih pa onega dne, ko odidejo na službo ali vstopijo vanjo.

Člen 24. Za prejemanje rodbinske draginjske doklade za ženo in razlike med rodbinsko doklado za otroke, ki je določena z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih do skupnega zneska 150 dinarjev na mesec, morajo državni uslužbenec pri blagajni, kjer dobivajo prejemke, izpolniti posebne prijave, ki jih predpiše minister za finance in s katerimi se ugotovi, da so glede pravice, prejemati te doklade, izpolnjeni vsi pogoji.

Vsako izpremembo po že predloženi prijavi mora predložitelj takoj naznaniti dotični blagajni z novo prijavo.

Blagajne, ki izvršujejo izplačevanje, imajo zaradi preizkušanja že predloženih prijav pravico in dolžnost, periodično od poedincev zahtevati predložitev novih prijav.

Za dokaz, da so predložiteljeve navedbe resnične, služi jamstvo treh aktivnih državnih uslužbencev.

Člen 25. Državni uslužbenec, o katerem se ugotovi, da je predložil neresnično prijavo za prejem rodbinskih doklad, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta, ter jih prejme po njej, izgubi za leto dni pravico do vseh rodbinskih doklad, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta. Razen tega se izroči tak državni uslužbenec disciplinskemu sodišču, obenem pa se kazensko obtoži zaradi dejanja prevare.

Vse to velja tudi za poroke na dotični prijavi.

Odločati o izgubi rodbinskih draginjskih doklad, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta, je pristojen minister za finance in njegova odločba o tem je izvršna.

Uvesti disciplinsko postopanje kakor tudi kazensko obtožiti zaradi dejanja prevare je pristojen resortni minister.

Vsa finančna oblastva in vse avtonomne blagajne morajo kar najstrožje paziti na pravilno izvrševanje teh predpisov ter vsako nepravilnost priobčiti istočasno resortnemu ministru in ministru za finance (generalni direkciji državnega računovodstva za administrativni oddelček) zaradi izrekanja kazni in nadaljnega postopanja.

Člen 27. Če bi prejemal uslužbenec zaradi uporabljanja te odločbe ministrskega sveta manj plače in doklade, nego ju je prejemal do dne 1. januarja 1924, ima pravico do razlike teh prejemkov. O pravici do te razlike odloči ministrstvo za finance (generalna direkcija državnega računovodstva).

Člen 28. Civilni državni uslužbenec, upokojeni pozneje nego dne 1. sept. 1923, skladno s predpisi novega zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z

LISTEK.

BRINAR JOSIP:

O čitankah.

Splošno se priznava, da je čitanka najvažnejši pomoček pri pouku, a v zvezi temu si še niso šolniki edini, kakšne naj bodo naše čitanke. Ne da bi morda o čitankah premalo govorili in kritikovali, ej, površnih sodb in obsodb nam ni nikoli nedostajalo! Ali globlje razmišljalo se je o tem važnem vprašanju le redkokdaj. Zategadelj bi bilo želeli, da bi o čitankah temeljito razpravljale naše pedagoške znanstvene revije; a na tem mestu hočem samo načeti nekatere misli, ki so, menim, dovolj važne, da se učiteljstvo ob njih za nekaj hipov ustavi...

Ali naj bo čitanka sestavljena in usum Delphini, t. j. ali naj čitankar spiše čitan-

ko namenoma za šolsko uporabo ter poda učencem vrsto svojih lastnih izvirnih spisov, ki naj privedejo otroke do zastavljenega vzgojnega smotra? Ali pa je morda boljše, ako sestavljatelj zbere primerne spise in odlomke iz naših najboljših pisateljev ter tako sestavi nekako antologijo iz slovenskega slovstva? Prvi način spisovanja (izvirno besedilo čitankarja samega) bo pač umesten in potreben na nižji stopnji pouka, ko niso učenci še sposobni za razumevanje umetniških sestavkov. Tudi na višji stopnji osnovne šole bi bilo najbolje, ako bi čitankar podal mladini zbirko svojih lastnih umetniško prirojenih spisov, kakor je to storil n. pr. L. N. Tolstoj s svojo čitanko. Pa kaj, ko so vzgojitelji-pisatelji kakor Tolstoj tako redki! Zato nam pač ostane samo še druga pot, t. j. čitankar naj izbira iz spisov naših pisateljev! Na tej poti pa pridemo zopet na razpotje: ali naj prinaša čitanka samo umetniško dovršene se-

stavke, torej berila iz leposlovja, ali pa tudi poučne sestavke iz raznih učnih predmetov (realij), ki nimajo na sebi nikakega pečata umetnosti in lepote, marveč so le nadomestilo za posebne realne učne knjige?

Le priznajmo: večina slovenskih čitank je še vedno nekaj konglomerat leposlovnih sestavkov in pa suhoparnih realističnih spisov, ki najčeseje tudi jezikovno močno šepajo. Zdi se mi pa, da bi za naših dni prav lahko pogrešali v naših čitankah takih realističnih »umotvorov«, osobito, ker imamo že posebne realne knjižice za pripomoček učencem. Toda s pepelom vred bi zavrgli tudi pipo, ako bi odstranili iz čitank sploh vse spise realne vsebine. Gotovo je, da tudi prozaični sestavki prirodznanske in domoznanske vsebine sodijo v naše čitanke, saj tvorijo poleg pesmi, povesti, narodne poezije itd. tudi bistven del našega leposlovja. Seveda pa morajo ti spisi ustrezati zahtevam

estetike, tako da si učenci ob njih s pridom pridobijo okus za jezikovno lepoto. Naš Erjavce, Ogrinec, Stritar, H. Dolevec, F. Seidl in drugi vzorni pisatelji nam dajejo v tej stroki precej uporabnega gradiva. Kar pa čitanke prinašajo suhoparnih opisov brez vsake literarne vrednosti, to bi smeli z mirnim srcem izločiti.

Pa tudi pri izbori beril z leposlovja (v ožjem pomenu) bi moral biti čitankar zelo strog in izbiren; zakaj v čitanke sodijo v prvi vrsti sestavki naših najboljših pisateljev-klasikov. Ako razven tega posežemo še po naših novejših beletristih (Cankarju, Župančiču, Vi. Levstiku, Gradniku itd.), bo bera tako obilna, da čisto lahko pogrešamo razne starejše pisatelje, ki imajo svoj pomen samo še v slovstveni zgodovini. Pa tudi nekaterih posili-pisateljev iz sedanje dobe nam ne bo žal, ako jih ne sprejmemo v čitanke, pa makar, da si nakoplujemo njih hudo zamero. Kako veliko jezo že od nekdanj

dne 31. julija 1923, in sicer samo oni, ki so bili upokojeni, ko so dovršili popolno število službenih let, se glede osebnih in rodbinskih draginskih doklad izračunajo z aktivnimi državnimi uslužbenci. Dobivajo one osebne in rodbinske draginske doklade (brez specialnih doklad), ki jih dobivajo aktivni državni uslužbenci položaja, s katerega so bili dotični upokojeni upokojeni.

Vsi ostali upokojeni dobivajo skladno s predpisom člena 239. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih draginske doklade še nadalje po zakonu o draginskih dokladah z dne 28. februarja 1922.

Člen 31. Ta odločba ministrskega sveta velja od dne 1. maja 1924 ter povsem nadomešča vse dosedanje predpise, s katerimi so bile do-

slej urejene draginske doklade civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbenc, ki se smatrajo po novem zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923 za državne uslužbence.

V Beogradu, dne 10. aprila 1924.

D. R. br. 42.300.

Minister za finance:
dr. M. M. Stojadinović s. r.

Ministrski svet je v seji z dne 17. aprila 1924 usvojil ta predlog gospoda ministra za finance ter odobruje, da se v vsem postopa po njem.

Predsednik ministrskega sveta:
Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Kako ugotovimo pravilnost prevedbe in zapalost povišice.

II. Kategorija: učitelj(ice) in otroške vrtarice z maturo na učiteljski.

Tekoče službeno leto	Letna plača v dinarjih:										Letna plača v dinarjih:								Opomba
	položajne		osnovne		stanarina		a) osnovnošol. učit.		b) meščanskošolski učitelji										
	plače		plače				skupaj letno		skup. mes.		10 o/o do jafek		skupaj letno		skupaj mesečno				
	grupa	Din	stopnja	Din.	s stanarino		s stanarino		polni	75 o/o	polni	75 o/o	polni	75 o/o	polni	75 o/o			
					polno	75 o/o	polno	75 o/o									polno	75 o/o	
Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din				
1.—2.	5	1162	1	3000	1200	900	5332	5052	446	421	—	—	5352	5052	446	421	Pred uspos. izpitom		
3.	5	1920	"	"	"	"	6120	5820	510	485	—	—	6120	5820	510	485	3 leta pripravniški		
4.—6.	4	2040	2	3720	"	"	7560	7260	630	605	756	726	8316	7986	699	665	učitelj(ce) in vrtnarice z 1 in ve		
7.—8.		"	3	4440	1500	1125	8580	8205	715	688	858	820	9438	9025	789	752	let		
9.	3	3000	"	"	"	"	9540	9105	795	763	954	916	10494	10081	874	840	isti z 8 in več leti		
10.—12.		"	4	5160	"	"	10200	9885	855	823	1026	988	11286	10873	940	906		12	
13.—14.	2	"	5	5880	"	"	10890	10405	915	883	1098	1060	12078	11665	1000	972	Šol. nadzorniki s 12 leti in gornji s 14 in več leti		
15.		"	6	6000	1800	1350	12180	11805	1015	983	1218	1180	13398	12985	1110	1082		12	
16.—18.	1	"	7	7320	"	"	13920	13470	1160	1122	1392	1375	14520	14025	1210	1168	Šol. nadzorniki s 15 leti in učitelji in vrtnarice z 20 in več leti		
19.—20.		"	8	8280	"	"	15680	15230	1300	1262	1568	1523	16848	16353	1441	1407		20	
21.	1	9600	"	"	"	"	17640	17190	1470	1432	1764	1723	19404	18909	1617	1575	Šol. nadzorniki s 15 leti in učitelji in vrtnarice z 20 in več leti		
22.—24.		"	9	9240	"	"	18840	18390	1570	1532	1884	1839	20724	20229	1727	1685		20	
25.—27.	1	"	10	10440	"	"	20400	19950	1700	1662	2040	1995	22440	21951	1870	1829	Šol. nadzorniki s 15 leti in učitelji in vrtnarice z 20 in več leti		
28.—30.		"	15	12000	"	"	20400	19950	1700	1662	2040	1995	22440	21951	1870	1829		20	
31. in 32.	1	"	"	"	"	"	20400	19950	1700	1662	2040	1995	22440	21951	1870	1829			

III. kategorija: otroške vrtarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Tekoče službeno leto	Letna plača v dinarjih:								Mes. plača	
	položajna plača		osnovne plače		stanarina		skupaj s		skupaj s	
	grupa	Din	stopnja	Din	polna 75 %	stanarina	polno 75 %	stanarina	polno 75 %	stanarina
Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din			
1.—3.	4	1008	1	2700	1020	765	4728	4473	394	372
4.—6.	3	2400	2	3200	"	"	6720	6465	560	538
7.—9.		"	3	3900	1200	900	7500	7200	625	600
10.—12.	2	3000	4	4500	"	"	8700	8400	725	700
13.—15.		"	5	5100	"	"	9300	9000	775	750
16.—18.	2	4200	6	5700	1500	1125	11400	11025	950	918
19.—21.		"	7	6300	"	"	12000	11625	1000	968
22.—24.	1	"	8	6900	"	"	12600	12225	1050	1018
25.—27.		"	9	7620	"	"	13820	12945	1110	1078
28.—30.	1	"	10	8580	"	"	14280	13905	1190	1158
31.—35.		"	"	"	s 15 % 9867	"	"	15567	15192	1297

1. Prvo je treba ugotoviti službeno dobo, ki šteje v napredovanje, do 1. sept. 1923. Službena doba za napredovanje se računa od prvega nameščenja po maturi do 1. sept. 1923 (početne vštete). V službeno dobo za napredovanje se ne šteje doba prekinitve službe slabe ocene ali suspenzije ter discipliniranja in kadroški rok. Učiteljem brez mature se šteje doba za napredovanje od usposobljenostnega izpita. Učiteljem, ki so pozno delali usposobljenostni izpit, se šteje za napredovanje od dobe med prvim nameščenjem in usposobljenostnim izpitom. Največ pet let faktilne službe. Onim,

ki zaradi vojnih razmer niso mogli nastopiti službe (učiteljicam in učiteljem), po maturi do prvega nastopa službe, se vštete tudi ta doba v službeno dobo za napredovanje, samo dokazati morajo, da so bile res vojne razmere temu krive. (Glej Uradni list l. 1922. zaporedna štev. 349 uredb.).

2. Tako ugotovljena službena doba mora biti vpisana kot službena leta v rešenju. Opozarjamo, da so vpisana v rešenjih le polna leta, meseci in dnevi so izpuščeni, kar pa ni smatrati za napako, ker je ministrstvo izdalo odlok, da se ti meseci in dnevi vštetejo v povišice in napredovanje. Na ta način ugotovimo, če so leta pravilno vnešena v rešenju. Ko ugotovimo na podlagi navodil pod 1., koliko službenih let je všteto v napredovanje, vzamemo na tabeli eno leto več kakor smo izračunali (in kakor jih mora biti vpisanih v rešenju) službenih let do 1. sept. 1923, ker smo izračunali že preteklo službeno dobo in so v rešenjih tudi vnešena doslužena leta, medtem ko je na tabeli označeno tekoče službeno leto. V dotično vrsto spada vsak in podatki, ki so na tabeli glede grupe položajne plače, zneska položajne plače, stopnje osnovne plače, zneska osnovne plače in zneska stanarina, morajo biti vpisani v rešenju. Opozarjamo, da je v rešenjih pri vseh vnešena polna stanarina in odredi knjigovodstvo 75% stanarina dotičnikom, ki jim po predpisih pripada; tudi poročene državne uradnice imajo vpisano stanarina, ki jo knjigovodstvo uredi po predpisih.

znajo kuhati baš manjši »tudi-literati«, o tem nam poleg drugega pričuje tole značilno »Pojasnilo v Lendovškem Stritofovm Slovenskem berilu za Nemce«: »Prof. Kaspert je Lendovška opozoril, da nekateri berilni sestavki ne ustrezajo namenu niti po vsebini, niti po obliki, ter mu je tudi odločno svetoval, naj jih ne sprejme. A Lendovšek ga je zavrnil, rekoč, da jih sprejme iz oportunitete, češ, da je dovolj, ko ga Nemci preganjajo, in da noče, da bi ga še Slovenci preganjali.« (»Lj. Zvon«, l. 1897., str. 771.) Zdi se, da so tudi v poznejših čitankah tu in tam še sledovi takih »obzirov« do neznanstvenih pisateljev; zakaj tudi čitankar se rad izogne zbadanju, upoštevajoč, da devet sršenov zaleže za modrasa. Prav tako ne smemo prezreti, da mora čitankar ustreči, dasi morda proti svojim nazorom, neizprosnim uradnim cenzorjem, ako si noče z rokopisom v peči podkuriti.

O literarni vrednosti raznih »spisov za mladino« sem svoječasno že obširno razpravljal (v Pedagoških letopisih); v dotičnih razpravah sem izkušal uveljaviti načelo, da dajamo mladini le čtivo, iz naših najboljših pisateljev izbrano. »Mutatis mutandis« naj bi bili ti nazori tudi vodilo pri sestavi čitank.

Da podprem svoje čisto umetniško stališče, na katero se naj bi postavili čitankarji, navajam v podkrepitev še nazore nekaterih drugih šolnikov. Odlični pedagog V. Bežek je temeljito preresel (»Lj. Zvon«, l. 1893. in 1894.) vprašanje »O osnovah srednješolskih čitank« ter je tudi o čitankah za osnovne šole napisal (»Lj. Zvon« l. 1897.) nekaj tehtnih misli: »Estetični moment bodi odločen pri izbiranju beril«, poudarja V. Bežek, »in čitankarju bodi edino vodilo: Plemenita vsebina v plemeniti obliki!... Seveda poleg teh nazorov pisatelji in pesniki kakor Slomšek, Prapro-

3. Kdor ni pravilno uvrščen, se mora pritožiti v roku 30 dni od dneva, ko je podpisal potrdilo, da je prejel rešenje.

4. Povišice so po novem bolj komplicirane kakor prej, ker jih je računati od položajne plače, osnovne plače in stanarine, ki pa zapadejo v različnih letih. Predpisana službena doba v posameznih grupah položajne plače, stopnjah osnovne plače in pri stanarini, je razvidna iz tabele.

5. Z dnem, kadar kdo konča kako službeno leto in preide v naslednje tekoče službeno leto, naj poišče na tabeli dotično tekoče službeno leto in naj pogleda, ako se mu je zvišala s službenim letom osnovna plača, položajna plača ali stanarina. Kadar mu pripade povišek v katerem od teh oddelkov, mora napraviti vlogo na ministrstvo in prositi za povišico.

6. Prošnja za povišico in priloge so koleka proste. V prošnji je navesti odlok in podatke starega rešenja, podatke, kakor bi se rešenje moralo glasiti po dnevu, ko je zapala povišica in datum, kadar je zapala povišica ter službeno dobo všteto za napredovanje, ki se jo je s tem dnem doseglo. Šolska oblast potrdi pravilnost službene dobe, pridene zadnje komisijso službeno oceno ter vpiše eventualno ovire, ki jih vsebuje čin, zakon, po katerih dotičniku ne pripade povišica. Prošnji je pridejati overovljen prepis zadnjega rešenja.

7. Glede izplačevanja povišic ima finančni zakon za l. 1924/25. v čl. 262. sledečo določbo: Periodične povišice se obračunavajo in izplačujejo, ako pade prehod na višjo stopnjo osnovne plače v prvo polovico leta 1. julija, drugače 1. januarja vsakega leta, isto velja tudi za prehod na višjo stopnjo stanarine.

8. Do usposobljenostnega izpita nihče ne napreduje in prejema vsakdo le 60% položajne plače, kar uredi računovodstvo, ker je v rešenje vnešena polna položajna plača.

9. Samci, vdovci in ločeni brez otrok, ki ne živijo v skupnem gospodinjstvu z drugimi osebami, proti katerim imajo zakonito dolžnost vzdrževanja, dobe le 75% stanarine. To uredi knjigovodstvo, in je v rešenjih pri vseh vnešena vsa stanarina.

10. Če sta mož in žena v državni službi v istem kraju, jima pripada skupaj samo ena stanarina, in sicer večja.

11. Z 31. službenim letom se zviša osnovna plača za 15%, kar mora biti vnešeno v rešenju in ker se šteje po 32. službenem letu (pri vrtaricah in učiteljicah ženskih ročnih del po 35 službenem letu) tudi v pokojnino.

12. Meščanskošolski učitelji s strokovnim izpitom prejema 10% zvišane redne prejemke, kar mora biti označeno v rešenjih, ki se šteje v pokojnino.

13. Doklada za otroka znaša: do izpolnjenega 6 leta 360 Din, do 12 leta 600 Din, nadalje 960 Din letno za vsakega otroka do polnoletnosti, pa tudi prej prestopne, če prestopne potreba, da ga roditelj vzdržuje. Ta doklada ni vnešena v rešenjih in je všteta v 150 Din, ki jih prejema vsakdo za otroka kot draginjsko doklado mesečno.

14. Naturalna stanovanja se vračunajo v stanarina, vendar se to še ne bo izvajalo, dokler ni to vprašanje urejeno.

DAVKI ZA UČITELJSTVO, KI SE ODRAČUNAJO OD PLAČE.

(Osebna dohodnina in invalidski davek.)

1. V zmislu čl. 127. čin. zakona plačujejo drž. uslužbenci davek na plačo (osnovno in položajno) in na pokojnino. Plaćevanja davka na ostale prejemke, kakor tudi plačevanja

vseh državnih in samoupravnih doklad so državni uslužbenci oproščeni.

2. Osebna dohodnina se plačuje od osebne plače in položajne plače, in sicer je predpisana po čl. 157. finančnega zakona za leto 1924/25.:

1. za uradnike in častnike izven kategorij 5%.

2. za uradnike in častnike v kategorijah 4%.

3. za zvanikičnike, podčastnike in slugo 3%.

Ta določba je stopila v veljavo 1. majnika 1924. Za vse uradnike, častnike in ostale državne uslužbence in upokojene, ki prejema prejemke po starih zakonih, ostanejo v veljavi dosedanje določbe v obdobju teh prejemkov.

3. Invalidski davek se plačuje in računa od višine zneska osebne dohodnine in znaša po določbah čl. 152. fin. zak. za l. 1924/25. do 20 Din os. doh. — 2 Din, do 50 Din os. doh. — 6 Din, do 100 Din os. doh. — 12 Din, do 200 Din os. doh. — 24 Din, do 300 Din os. doh. — 37 Din, do 500 Din os. doh. — 62 Din, do 700 Din os. doh. — 87 Din, do 1000 Din os. doh. — 125 Din itd. Do 20.000 Din in čez ta znesek se plača 20%.

Prevedeni aktivni učitelji in prevedeni upokojeni s polnimi službenimi leti II. in III. kategorije plačujejo 4% osebne dohodnine od osnovne in položajne plače in invalidski davek, kakor je to razvidno iz spodnjih tabel v letnih in mesečnih zneskih teh davkov:

II. kategorija: učitelj(ice) in otroške vrtarice z maturo na učiteljski.

Tekoče službeno leto	osnovne plače		položajne plače		SKUPAJ (od tega se računa oseb. doh.)	Plača davka			
	stopnja	Din	grupa	Din		letno		mesečno	
						oseb. dohod.	inv. davek	oseb. dohod.	inv. davek
Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din	Din		
1.-2.	1	3000	5	1162	4132	19098	24	1384	2.-
3.	"	"		1920	4920	19680	24	1640	2.-
4.-6.	2	3720	4	2640	6360	25146	37	2120	3-08
7.-8.	3	4440		"	7080	28320	37	2360	3-08
9.	"	"	3	3600	8040	32150	62	2680	5-16
10.-12.	4	5100		"	"	8760	35040	62	2920
13.-14.	5	5880	2	"	9480	37920	62	3160	5-16
15.	"	"		"	4800	10.680	42720	62	3510
16.-18.	6	6600	1	"	11.400	45600	62	3800	5-16
19.-20.	7	7820		"	"	12.120	48480	62	4040
21.	"	"	1	6600	13.920	55580	87	4640	7-25
22.-24.	8	8280		"	"	14.880	59520	87	4960
25.-27.	9	9240	1	"	15.840	63360	87	5280	7-25
28.-30.	10	10440		"	"	17.040	68160	87	5680
31.-32.	"	15 1/2 12006	"	"	18.000	74424	125	6202	10-41

* Meščanskošolski učitelji, ki prejema zvišane redne prejemke po čl. 7. čin. zakona, plačujejo 10% zvišane davčne pristojbine na osebno dohodnino in invalidski davek.

III. kategorija: otroške vrtarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Tekoče službeno leto	osnovne plače		položajne plače		SKUPAJ (od tega se računa oseb. doh.)	Plača davka			
	stopnja	Din	grupa	Din		letno		mesečno	
						oseb. dohod.	inv. davek	oseb. dohod.	inv. davek
Din	Din								
1.—3.	1	2700	4	1008	3708	14832	24	1236	2—
4.—6.	2	3200	3	2400	5700	228—	37	19—	3-08
7.—9.	3	3600		„	6300	232—	37	21—	3-08
10.—12.	4	4500		„	9000	300—	37	25—	3-08
13.—15.	5	5100	2	„	8100	324—	62	27—	5-16
16.—18.	6	5700		4200	9900	396—	62	33—	5-16
19.—21.	7	6300		„	10.500	420—	62	35—	5-16
22.—24.	8	6900		„	11.100	444—	62	37—	5-16
25.—27.	9	7620	1	„	11.820	472-08	62	39-40	5-16
28.—30.	10	8540		„	12.780	511-20	87	42-00	7-25
31.—35.	11	a 15 9/3 9937		„	14.800	592-80	87	48-80	7-25